

GOED VAN START MET VRIJWILLIGE MENTOR

Persoonlijke aandacht van een vrijwillige mentor helpt jongeren om een goede start te maken in het voortgezet onderwijs. Recente effectmeting laat de meerwaarde van mentoring voor brugklassers zien. School's cool pleit voor betere inbedding in het voortgezet onderwijs en voor meer afstemming tussen formele en informele zorg.

'Een kind helpen een toekomst te geven, wat is er mooier dan dat? Ik was mentor van Mouhad, een jongen van 12 jaar uit een groot gezin waarin vader en moeder nauwelijks Nederlands spraken. Elke week bespraken we zijn huiswerk en liet ik hem zien hoe leren leuk wordt. Ik hielp hem zijn eigen agenda te maken en zijn werk te plannen.' Aan het woord is Arienne van Staveren, directeur van het Landelijk Expertisecentrum Sociale Interventie. Ze was gedurende anderhalf jaar vrijwillig mentor van School's cool Utrecht. School's cool is een mentorproject voor de preventieve ondersteuning van aandachtsjongeren die van de basisschool naar het voortgezet onderwijs gaan. De mentor komt wekelijks bij de pupil thuis en helpt bij huiswerk en studievastigheden. De brugklasser krijgt positieve aandacht en leert niet alleen praktische dingen, zoals met een agenda werken, maar ook om sociaal sterker te staan.

School's cool is in 1997 gestart in Amsterdam en inmiddels een beproefde methodiek die wordt uitgevoerd in vijftien gemeentes. In Utrecht gaat School's cool haar zesde jaar in. Uit onderzoek blijkt dat er in Utrecht jaarlijks zo'n 570 aandachtsjongeren naar het voortgezet onderwijs gaan. Het gaat om leerlingen die buiten het reguliere hulpverleningstraject vallen, maar wel extra aandacht nodig hebben. Zij hebben bijvoorbeeld een taalachterstand, onvoldoende ondersteuning van ouders, weinig zelfvertrouwen of vertonen lichte gedragsproblemen. Op dit moment krijgt een kleine 10% hiervan ondersteuning van een vrijwillige mentor. Deze scholieren worden aangemeld door hun leerkracht in groep 8.

Effectmeting: mentoring werkt

Het onderzoeksbureau Noorda en Co heeft een effectevaluatie uitgevoerd naar de resultaten van School's cool Utrecht over vier schooljaren (2008-2009 t/m 2011-2012)*. Er is in beeld gebracht wat een mentor voor een effect

heeft op schoolprestaties, vrijetijdsbesteding en persoonlijke ontwikkeling. Er zijn gesprekken gevoerd met leerlingen die in de brugklas zaten in de schooljaren 2008 tot en met 2012, en met hun mentoren en leerkrachten van zowel de basisschool als de middelbare school. Voor de leerjaren 2010-2011 en 2011-2012 is bovendien een controlegroep in beeld gebracht, waardoor een vergelijking kan worden gemaakt tussen leerlingen met en zonder mentor. Onderzoeker Jaap Noorda: 'School's cool grijpt in op een kantelmoment in het leven van kinderen, waarbij het de vraag is of ze het op de middelbare school zullen redden. Mentoraat is voor deze leerlingen in de brugperiode een effectief preventie-instrument voor de aanpak van schooluitval.'

De ervaring van jongeren

Uit het onderzoek blijkt dat aandachtsleerlingen met een mentor het beter doen dan leerlingen zonder mentoraat. Tweederde van de leerlingen met een mentor van School's cool in de schooljaren 2008-2012 zit na afronding van het mentoraat nog steeds op hetzelfde niveau waarop zij zijn begonnen. Bijna 17% volgt zelfs een hoger onderwijsniveau dan waarmee ze zijn gestart. Bij aandachtsleerlingen zonder mentoraat stijgt het onderwijsniveau minder vaak (4% tegen 17%), blijft relatief minder gelijk (58% tegen 67%) en daalt daarentegen meer (33% tegen 14%). Het aantal doublures van jongeren die mentoraat volgen is afgenomen. De studievastigheden van leerlingen die gebruik maken van mentoraat van School's cool zijn op het gebied van huiswerk maken en een zelfstandige werkhouding vooruit gegaan. Opvallend is dat daarnaast het vrijetijdspatroon van de overgrote meerderheid van jongeren met een mentor een beter beeld laat zien dan bij jongeren uit de controlegroep.

School's cool Utrecht vond het belangrijk ook de ervaringen van jongeren zelf te horen. Wat vinden zij? Uit het onderzoek blijkt dat meer dan 80% van de leerlingen die

